

AANWIJZINGSBESLUIT VEILIGHEIDSRISICOGEBIED 17, 18 en 19 JUNI 2017

DE BURGEMEESTER VAN ENSCHEDE

OVERWEGENDE

Dat de organisatie "Fortress Europe" op 12 april 2017 heeft gemeld dat zij een betoging (hierna ook: demonstratie) organiseert op zondag 18 juni 2017 van 14:00 uur tot 18:00 uur; dat het aantal te verwachten deelnemers 150-200 bedraagt; dat het doel van de manifestatie is: "tegen de islamisering en asielbeleid"; dat als middelen spandoeken, muziek, een podium en een geluidsinstallatie zullen worden gebruikt;

Dat Fortress Europe een koepelorganisatie is waar meerdere rechtse groeperingen onder vallen, waaronder de organisatie Pegida;

Dat bij de gemeente melding is gedaan van twee tegendemonstraties op 18 juni 2017: een demonstratie tussen 11:30 en 14:00 uur van de organisatie "No nazi's in Enschede" met als doel "Geluid laten horen tegen racisme en neo-nazi's" met een voorgestelde route rondom het stationsplein, en een demonstratie van de organisatie "Enschede – Samen tegen Racisme", met als doel "een publiek signaal afgeven tegen racisme, geweld en de demonstratie van "Fortress Europe". Deze demonstratie is gemeld voor 18 juni van 12:00 tot 14:00 uur, met als locatie het Willem Wilminkplein (statische demonstratie).

Dat de demonstratie van Fortress Europe, de demonstratie van "No nazi's in Enschede" en de demonstratie van "Enschede – Samen tegen racisme" bij besluiten van 15 juni 2017 op grond van artikel 5 lid 2 sub c Wom door de burgemeester zijn verboden, vanwege de vrees dat deze zullen leiden tot wanordelijkheden op zeer grote schaal in Enschede op 18 juni 2017, welke wanordelijkheden ook met een politie-inzet als benoemd in de besluiten en met diverse mogelijke bestuurlijke maatregelen naar verwachting niet beheersbaar zullen zijn; Dat voor de aard en omvang van de wanordelijkheden wordt verwezen naar de motivering op dit punt in de verbodsbesluiten, welke motivering als bijlage bij deze noodverordening is gevoegd en hier als herhaald en ingelast wordt beschouwd;

Dat er ondanks de opgelegde verboden ernstige vrees bestaat voor ernstige wanordelijkheden door confrontaties tussen verschillende groepen demonstranten op 18-6-2017, in aanmerking genomen dat de organisator van de demonstratie van Fortress Europe middels twee filmpjes op Youtube (waarvan één als reactie op het voornemen tot dat besluit) heeft aangekondigd de demonstratie hoe dan ook door te zullen laten gaan op 18 juni 2017, en zich daarbij niets van het verbod te zullen aantrekken, alsmede in aanmerking genomen dat het daardoor – mede gezien de reeds gevorderde voorbereidingen en ruim gedeelde oproepen van diverse groeperingen van zowel linkse als rechtse signatuur om naar Enschede te komen en daar te demonstreren of demonstraties te verhinderen – zeer waarschijnlijk is dat alsnog (tegen)demonstraties en ernstige ordeverstoringen zullen plaatsvinden; dat niet voorspelbaar is op welke locaties in Enschede deze verwacht kunnen worden, ook gelet op de verschillende en kruisende vervoersbewegingen van een groot aantal verschillende groeperingen;

Dat er derhalve ernstige vrees bestaat dat demonstranten en tegendemonstranten op 18 juni 2017 met elkaar dan wel met de politie in conflict zullen raken, dan wel vernielingen zullen aanrichten of het openbare leven in de gemeente Enschede in ernstige mate zullen verstoren dan wel onmogelijk maken;

Dat er gezien het voorgaande sprake is van ernstige vrees voor het ontstaan van oproerige beweging of van andere ernstige wanordelijkheden op vele mogelijke plaatsen in Enschede;

Dat de beschikbare reguliere juridische instrumenten ontoereikend zijn om bedoelde wanordelijkheden te voorkomen of tegen te gaan; Dat inzet van de maatregelen uit de Wet openbare manifestaties in de onderhavige situatie geen adequate oplossing biedt, aangezien een tijdelijk generiek demonstratieverbod alsook preventief optreden tegen personen die nog niet demonstreren maar daartoe wel de intentie hebben niet tot de mogelijke maatregelen behoren, maar gelet op de aard en omvang van de verwachte wanordelijkheden en de hoeveelheid daarbij mogelijk betrokken groeperingen wel noodzakelijk worden geacht;

Dat in verband daarmee een noodverordening is vastgesteld;

Dat uit informatie van de politie is af te leiden dat demonstranten bij eerdere demonstraties wapens, munitie en brandbare/ontploffbare stoffen bij zich hebben gehad en hebben vervoerd;

Dat er derhalve ernstige vrees bestaat voor het ontstaan van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens;;

Dat het gezien het voorgaande noodzakelijk is om tijdelijk het hele grondgebied van de gemeente Enschede aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied waarin het instrument van preventief fouilleren kan worden ingezet, teneinde een verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens te voorkomen;

Dat bij besluit van 24 mei 2017 reeds een aantal veiligheidsrisicogebieden zijn aangewezen voor de periode 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018; Dat deze aanwijzing de volgende gebieden betreft, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven:

- Het centrum in de binnenstad van Enschede, zijnde het gebied omsloten door de Ripperdastraat, de Ruyterlaan, Hengelosestraat, Molenstraat, Oldenzaalsestraat, Boulevard 1945, Mooienhof, Ledeboerstraat, Kuipersdijk, Beltstraat, Koningstraat, Haaksbergerstraat, rotonde Haaksbergerstraat/ Boulevard/ Ripperdastraat, met inbegrip van genoemde straten van gevel tot gevel voor zover direct grenzend aan het omsloten gebied;
- Het gebied rond de Grolsch Veste, zijnde het gebied omsloten door de gemeentegrens van Enschede, de Hengelosestraat, de Auke Vleerstraat en het Twentekanaal, en het gebied omsloten door de Kanaalstraat en de Lonnekerbrugstraat, met inbegrip van genoemde straten van gevel tot gevel voor zover direct grenzend aan het omsloten gebied;
- De invalswegen van Enschede, zijnde de A35/N35 vanaf de gemeentegrens, de Haaksbergerstraat/N18 vanaf de gemeentegrens, de Oldenzaalsestraat vanaf de gemeentegrens, de Weerseloseweg vanaf de gemeentegrens, de Deurningerstraat, de Gronausestraat, de Boulevard 1945 tussen de Oldenzaalsestraat/Mooienhof en Gronausestraat, de Oostweg, de Zuiderval, de Westerval, de Auke Vleerstraat, de Hendrik ter Kuilestraat, de Parkweg (tussen de Westerval en de Lambertus Buddestraat), alle genoemde straten van gevel tot gevel, inclusief op- en afritten en naastgelegen parkeerplaatsen.

Dat deze aanwijzing van veiligheidsrisicogebieden niet de bovengenoemde gebieden omvat die reeds zijn aangewezen bij het besluit van 24 mei 2017;

Dat overleg heeft plaatsgevonden met de politie en de Officier van Justitie overeenkomstig artikel 151b lid 2 Gemeentewet alvorens tot deze aanwijzing over te gaan;

Gelet op het bepaalde in artikel 151b Gemeentewet en artikel 2:76 Algemene Plaatselijke verordening gemeente Enschede 2009;

BESLUIT

Vast te stellen de volgende aanwijzing van veiligheidsrisicogebieden:

Artikel 1

Het grondgebied van de gemeente Enschede, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, wordt aangewezen als veiligheidsrisicogebied, met uitzondering van de bij besluit van 24 mei 2017 aangewezen veiligheidsrisicogebieden.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op zaterdag 17 juni 2017 22:00 uur en geldt tot maandag 19 juni 2017 07:00 uur.

Aldus op 16 juni 2017 vastgesteld

De burgemeester van Enschede

E. Eerenberg (loco)

Toelichting

Deze aanwijzing is bedoeld om het gebied (met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven) te bepalen waarin de officier van justitie kan gelasten de bevoegdheden uit te oefenen die worden genoemd in artikelen 50, 51 en 52 Wet Wapens en munitie: vervoermiddelen te onderzoeken op wapens of munitie, een ieder aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van wapens of munitie en verpakkingen met inbegrip van reisbagage te onderzoeken op wapens en munitie.

Bezwaar

Tegen dit besluit kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking bezwaar maken bij de burgemeester van Enschede, Postbus 20, 7500 AA ENSCHEDE. Hiervoor dient een bezwaarschrift te worden ingediend dat naam en adres, dagtekening, kenmerk of omschrijving van het besluit en de gronden van het bezwaar moet bevatten. Een kopie van het besluit waartegen het bezwaar zich richt moet worden meegezonden. Indien een bezwaarschrift is ingediend kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel (Sector Bestuursrecht, postbus 10067, 8000 GB Zwolle) een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend. Meer informatie is te vinden op www.enschede.nl, onder de zoekterm "Bezwaarschrift indienen".

BIJLAGE 1

Motivering t.a.v. wanordelijkheden zoals opgenomen in de verbodsbesluiten van de 3 gemelde demonstraties

1. De demonstratie van Fortress Europe

- Fortress Europe is een internationale koepelorganisatie, waar meerdere groeperingen onder vallen, waaronder de organisatie Pegida.
- Bij verschillende eerdere demonstraties van Pegida in andere steden proberen tegendemonstranten (waaronder de Anti-Fascistische Aktie - AFA) de confrontatie aan te gaan met de demonstranten van Pegida, al dan niet met geweld. Politieoptreden is regelmatig noodzakelijk om confrontaties tussen beide groepen te voorkomen. Dit is ook het geval als voor de tegendemonstraties vooraf een andere locatie is aangewezen om deze te scheiden van de Pegida-demonstratie. Voorbeelden hiervan zijn een demonstratie van Pegida op 9-4-2017 in Groningen en op 7-5-2017 in Tilburg.
- Als onderdeel van de demonstratie van Fortress Europe is een optreden van de Duitse band "Kategorie C" gemeld.
- De demonstratie van Fortress Europe krijgt, in afwijking van eerdere Pegida-demonstraties in Nederland, een internationaal karakter. Fortress Europe heeft als beweging een internationaal karakter. Tevens zullen ook buitenlandse sprekers spreken, waaronder sprekers van de organisatie "Britain First".

2. Gemelde tegendemonstraties

- Er zijn 2 tegendemonstraties bij de gemeente gemeld voor 18 juni 2017: een demonstratie tussen 11:30 en 14:00 uur van de organisatie "No nazi's in Enschede" met als doel "Geluid laten horen tegen racisme en neo-nazi's" met een voorgestelde route rondom het stationsplein, en een demonstratie van de organisatie "Enschede – Samen tegen Racisme", met als doel "een publiek signaal afgeven tegen racisme, geweld en de demonstratie van "Fortress Europe". Deze demonstratie is gemeld voor 18 juni van 12:00 tot 14:00 uur, met als locatie het Willem Wilminkplein (statische demonstratie).

3. Zeer hoge opkomst van personen die op 18 juni naar Enschede zullen komen

- De inschatting van de politie is dat er minimaal 600 personen van diverse groeperingen naar aanleiding van de gemelde demonstraties naar Enschede zullen komen, globaal onder te verdelen in 300 tegendemonstranten en 300 demonstranten die de demonstratie van Fortress Europe zullen steunen. Deze aantallen zijn gebaseerd op berichten van de diverse (linkse en rechtse) groeperingen die berichten over de demonstratie verspreiden en op de aantallen deelnemers die worden vermeld op de drie kennisgevingsformulieren van de organisaties die demonstraties hebben gemeld. De politie geeft aan dat het aantal personen van 600 een minimumaantal is wat zeker zal komen en dat dit het beste scenario is. Een realistisch scenario is een aantal personen van 800 tot 1000. De politie geeft aan dat het echter ook mogelijk is dat ruim twee maal dit aantal personen naar Enschede zal komen op 18 juni.
- De groep AFA Amsterdam, Den Haag en Maastricht (ook gedeeld op NoHoGeSa) organiseert busreizen naar Enschede voor een tegendemonstratie. Het gaat hierbij om in totaal 3 bussen, maar er wordt ook opgeroepen om met eigen vervoer te komen of met de trein. Op andere sites verschijnen eveneens berichten met oproepen tot mobilisatie om een tegengeluid te laten horen.
- Vanuit Duitsland komen berichten dat minimaal 40 à 45 (linkse) tegendemonstranten vanuit Münster (met de trein) naar Nederland zullen komen. Ook onder (extreem)rechtse groeperingen, onder meer vanuit Duitsland, blijven oproepen verschijnen om naar Enschede te komen.
- Volgens informatie van de politie is aannemelijk dat één of meerdere personen van de AFA-groep uit Den Haag in Enschede zijn geweest, mogelijk om een voorverkenning te doen van locaties waar de demonstraties zouden plaatsvinden. Er is een voertuig van de AFA-voorman met vier personen gesignaleerd in Enschede.
- Linkse groeperingen hebben geflyerd en hebben in meerdere woonwijken opgeroepen om aan te sluiten bij de demonstratie.

4. Aard van de groeperingen en verhouding tussen groeperingen, in relatie tot wanordelijkheden

- Kategorie C is een band is met een grote aanhang onder Duitse voetbalhooligans. Deze band wordt als rechts extremistisch aangeduid. Enkele optredens van deze band zijn in het verleden verboden vanwege het gedrag van de band en haar publiek, de aanzuigende werking op andersdenkenden en het daarmee gepaard gaande risico op openbare orde verstoringen. Het laatst bekende concert in Nederland (Zwolle) was op 5 december 2015. Het voor het optreden gebruikte café bleek na afloop volledig te zijn vervuild waarbij er o.a. bloed op de wanden zat en de bar onder was geplast. In 2014 heeft Kategorie C in het openbaar in Keulen opgetreden. Dit concert

was in de open ruimte op een plein. Dit optreden was tijdens een demonstratie. Er waren een paar duizend "rechtse" bezoekers, maar ook enkele duizenden "linkse" tegendemonstranten. Deze demonstratie is behoorlijk uit de hand gelopen. Er ontstonden zowel binnen de rechtse groep problemen als tussen linkse en rechtse groeperingen. De politie heeft hier fors opgetreden. Daarna heeft de band in besloten kring in zalen opgetreden. Normaal gesproken zijn er weinig problemen rond deze concerten. Er is een eigen ordedienst die toezicht houdt. Echter als linkse groeperingen ontdekken dat er een concert gegeven wordt door deze band, tracht men deze te verstoren. Dit komt dan ook regelmatig voor. In de sociale media wordt door linkse tegendemonstranten gerefereerd aan de gebeurtenissen in Keulen in 2014. Om een herhaling te voorkomen wordt nu opgeroepen om met zoveel mogelijk mensen een tegendemonstratie te houden.

- De demonstratie van Fortress Europe op 18 juni 2017 heeft blijkens de sociale media veel bekendheid bij Nederlandse, Duitse, Engelse en Belgische aanhangers van rechtse en linkse groeperingen. De aandacht voor de demonstratie blijft in de loop van tijd toenemen onder diverse (extreem)linkse en (extreem)rechtse groeperingen. Linkse groeperingen noemen de demonstratie van Fortress Europe de grootste nazi-demonstratie sinds de Tweede Wereldoorlog, ook op de site van officiële media als RTV Oost. Gesproken wordt over neo-nazi hooligans en de neo-nazi band Kategorie C. Linkse groeperingen roepen op tot versterking en belemmering van de Fortress Europe-demonstratie, terwijl rechtse groeperingen oproepen om de demonstratie te steunen.
- Er wordt daarbij opgeroepen om naar de locatie van de Fortress Europe-demonstratie te komen, kort voor de start van deze demonstratie. Het sentiment van de berichten (vooral uit linkse hoek) verhardt, er wordt steeds meer tot daadwerkelijke actie opgeroepen (stoppen, verstoren, tegendemonstratie) en er wordt in verschillende talen informatie verspreid over de locatie van de Fortress Europe-demonstratie en over rechten en plichten bij aanhouding door de politie.
- Door NVU voorman C. Kusters wordt gemeld aan een journalist, dat de komst van de extreemrechtse band Kategorie C garant staat voor trammelant.
- De Duitse organisatie Hooligans gegen Salafisten heeft haar volgers op Twitter opgeroepen om naar de demonstratie van Fortress Europe te komen.
- Uit politie informatie is af te leiden dat een groep harde kern supporters van FC Twente aanwezig zal zijn tijdens de demonstratie op zondag 18 juni in Enschede. Volgens harde kern supporters van FC Twente zal het tijdens deze demonstratie knokken gaan worden. Als het tot een confrontatie komt, zullen de harde kern supporters zich aansluiten bij links. De politie acht een aantal van 100 harde kern supporters realistisch.
- In 2011 is in Enschede een demonstratie van de NVU uitgelopen op grote openbare ordeverstoringen. Daarbij waren linkse groeperingen als 'Laat ze niet lopen' en de harde kern van FC Twente supporters betrokken. Beide groeperingen geven aan zich nu weer actief op de demonstratie van Fortress Europe te richten.
- Politie-informatie geeft aan dat aanhangers van Hooligans Gegen Salafisten (HoGeSa) en Kategorie C zich aansluiten bij demonstratie. Exacte aantallen zijn niet bekend, maar de verwachting is dat dit wel 200 personen of meer zullen zijn. Tevens zijn enkele rechts activistische groeperingen uit Nederland voornemens om aan te sluiten bij de demonstratie. Dit zullen enkele tientallen personen zijn. Gelet op het hoge rechtse activistische / extremistische gehalte dat op de demonstratie van Pegida zal afkomen, is het voorstelbaar dat linkse demonstranten zullen trachten om de demonstratie van Pegida te verstoren. Zoals eerder is gebleken zullen zij niet schuwen hierbij geweld toe te passen.
- Volgens de Duitse politie is de kans groot dat enkele Schalke 04 supporters zullen afreizen naar Enschede op zondag 18 juni, dit op verzoek van bevriende Vak P supporters. De band Kategorie C is van origine gelieerd aan de voetbalclub Werder Bremen, de supporters van Werder Bremen hebben een nauwe vriendschapsband met de harde kern van Essen. De harde kern supporters van Schalke 04 hebben vijandelijke banden met die van Werder Bremen en Essen. De mogelijkheid bestaat dat harde kern supporters van deze en andere Duitse voetbalclubs op zondag 18 juni aanwezig zullen zijn en dat confrontaties plaatsvinden met de harde kern supporters van Schalke 04 en Vak P.
- Uit politie-informatie is af te leiden dat enkele honderden linkse activisten uit Nederland en Duitsland naar Enschede willen afreizen om de demonstratie van Fortress Europe te voorkomen en/of te verstoren. Zij weten dat Duitse rechts extremisten met de trein via Gronau naar Enschede reizen. Deze linkse activisten bereiden acties voor om te voorkomen dat de trein uit Gronau Enschede kan bereiken. Er zijn serieuze signalen dat deze linkse activisten zich wil vastketenen aan het spoor.
- Verschillende linkse organisaties hebben aangegeven dat ze een tegendemonstratie willen houden tegen Fortress Europe in Enschede op 18 juni. Ook Duitse linkse organisaties willen komen en deze willen de sympathisanten van Fortress Europe, die onderweg zijn naar Enschede, onderweg tegenhouden. Sympathisanten van Fortress Europe reizen hierom per bus naar Enschede, zodat zij als groep weerstand kunnen bieden tegen eventuele blokkades van linkse demonstranten.

- Op Twitter verschijnt een bericht van “Deutsche Patriotten’ waarin wordt gemeld dat Antifa met bussen uit Amsterdam en Den Haag naar Enschede komt en dat een concert en demonstratie zijn gegarandeerd.
5. Verschillende locaties waar risico’s te verwachten zijn
- Op basis van oproepen die op sociale media worden gedaan door zowel linkse als rechtse groeperingen over de wijze van vervoer richting Enschede, bestaat het risico dat personen uit verschillende tegengestelde groeperingen met elkaar in aanraking komen tijdens het reizen naar Enschede en in de binnenstad van Enschede. Hoewel de meeste groeperingen busreizen en eigen vervoer lijken te organiseren, wordt ook nadrukkelijk gewezen op het openbaar vervoer.
 - Op 18 juni is het vaderdag. De weersvoorspellingen zijn goed. Daarmee zullen de terrassen in de binnenstad met een breed algemeen publiek/gezinnen gevuld zijn. In de oproepen tot demonstraties en het verstoren daarvan wordt op internet de locatie Oude Markt nog veelvuldig genoemd. Het risico dat onschuldige burgers betrokken worden bij openbare orde verstoringen neemt daardoor toe.